

Studier av plats för död för patienter inskrivna vid ASIH Stockholm Södra i förhållande till vad patienten önskat sig

Martina Rasch-Westin, Maria Helde-Frankling^{1,2}, Linda Björkhem-Bergman^{1,2}

¹ ASIH Stockholm Södra

² Karolinska Institutet

Bakgrund: Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) ger svårt sjuka patienter möjlighet att vårdas i hemmet till livets slut. Tidigare studier har visat att många vill dö i sitt hem men att möjligheten att få dö hemma kan vara beroende av olika faktorer. Bland annat har tidigare studier visat att gifta män har större chans att få dö hemma än ensamboende kvinnor. Andra studier har visat att cancerpatienter har större chans att få dö hemma jämfört med patienter med KOL och hjärtsvikt.

Frågeställning: Syftet med studien har varit att undersöka plats för död i förhållande till vad patienten önskat sig och vilka faktorer som påverkar var patienten avlider.

Metod: Retrospektivt har journalerna för alla patienter som avled inom ASIH Stockholm Södra 2017 identifierats (n=456). Information om ålder, kön, diagnos, civilstånd, svenskspråkighet, teamtillhörighet, tillgång till hemtjänst samt önskemål om dödsplats har noterats. Univariat och binär logistisk regressionsanalys har använts.

Resultat : 54 patienter (n=154, 34%) hade en dokumenterad önskan om dödsplats. Majoriteten av dessa (75%, n=116) hade önskat att dö hemma och 80 % (n=123) av patienterna som hade uttryckt en önskan om dödsplats fick sin önskan uppfylld. En uttalad önskan om att dö hemma var den enda faktorn som var signifikant associerad med död i hemmet (p<0.001). Sannolikheten att få dö hemma var oberoende av kön, diagnos, civilstånd, svenskspråkighet, teamtillhörighet eller tillgång till hemtjänst.

Konklusion: Majoriteten av patienterna fick dö på den plats de själva önskat och resultaten visar på att vården varit jämlik i detta avseende. Studien understryker vikten av att fråga patienterna var de vill vara vid livets slut, då det är den främsta prognostiska faktorn för plats för död.